

FÍSICA

Elixir e desenvolver un problema e/ou cuestión de cada un dos bloques. O bloque de prácticas só ten unha opción. Puntuación máxima: Problemas 6 puntos (1 cada apartado). Cuestións 4 puntos (1 cada cuestión, teórica ou práctica). Non se valorará a simple anotación dun ítem como solución ás cuestións teóricas; deben ser razoadas. Pode usarse calculadora sempre que non sexa programable nin memorice texto.

BLOQUE 1: GRAVITACIÓN (Elixe unha cuestión) (razoa a resposta) (puntuación 1 p)

- 1.- Se por unha causa interna, a Terra sufrise un colapso gravitatorio e reducise o seu raio á metade, mantendo constante a masa, o seu período de revolución arredor do Sol sería: a) o mesmo, b) 2 anos, c) 0,5 anos.
- 2.- Dous satélites de comunicación *A* e *B* con diferentes masas ($m_A > m_B$) xiran arredor da Terra con órbitas estables de diferente raio sendo $r_A < r_B$; a) *A* xira con maior velocidade lineal; b) *B* ten menor período de revolución; c) os dous teñen a mesma enerxía mecánica.

BLOQUE 2: ELECTROMAGNETISMO (Elixe un problema) (puntuación 3 p)

- 1.- Unha bobina cadrada e plana ($S = 25 \text{ cm}^2$) construída con 5 espiras está no plano *XY*; a) enuncia a lei de Faraday-Lenz, b) calcula a f.e.m. inducida se se aplica un campo magnético en dirección do eixe *Z*, que varía de 0,5 T a 0,2 T en 0,1 s; c) calcula a f.e.m. media inducida se o campo permanece constante (0,5 T) e a bobina xira ata colocarse no plano *XZ* en 0,1 s.
- 2.- Tres cargas puntuais de $2 \mu\text{C}$ sitúanse respectivamente en *A* (0,0), *B* (1,0) e *C* ($1/2, \sqrt{3}/2$). Calcula: a) o campo eléctrico nos puntos *D* ($1/2, 0$) e *F* ($1/2, 1(2\sqrt{3})$); b) o traballo para trasladar unha carga $q' = 1 \mu\text{C}$ de *D* a *F*, c) con este traballo, ¿aumenta ou diminúe a enerxía electrostática do sistema? (As coordenadas en metros, $K = 9 \cdot 10^9 \text{ Nm}^2\text{C}^{-2}$; $1 \mu\text{C} = 10^{-6}\text{C}$).

BLOQUE 3: VIBRACIONES E ONDAS (Elixe un problema) (puntuación 3 p)

- 1.- A ecuación dunha onda transversal é $y(t, x) = 0,05\cos(5t-2x)$ (magnitudes no S.I.). Calcula: a) os valores de *t* para os que un punto situado en $x = 10 \text{ m}$ ten velocidade máxima; b) ¿que tempo ha de transcorrer para que a onda percorra unha distancia igual a 3λ ?; c) ¿esta onda é estacionaria?
- 2.- Unha masa de 0,01 kg realiza un movemento harmónico simple de ecuación $y = 5\cos(2t+\pi/6)$. (Magnitudes no S.I.); calcula: a) posición, velocidade e aceleración en $t = 1 \text{ s}$; b) enerxía potencial en $y = 2 \text{ m}$, c) ¿a enerxía potencial, é negativa nalgún instante?

BLOQUE 4: LUZ (Elixe unha cuestión) (razoa a resposta) (puntuación 1 p)

- 1.- Se se desexa formar unha imaxe virtual, dereita e de menor tamaño que o obxecto, débese utilizar: a) un espello cóncavo, b) unha lente converxente, c) unha lente diverxente.
- 2.- Unha onda electromagnética que se atopa cun obstáculo de tamaño semellante á súa lonxitude de onda: a) forma nunha pantalla, colocada detrás do obstáculo, zonas claras e escuras, b) polarízase e o seu campo eléctrico oscila sempre no mesmo plano, c) reflíctese no obstáculo

BLOQUE 5: FÍSICA MODERNA (Elixe unha cuestión) (razoa a resposta) (puntuación 1 p)

- 1.- Cál destas reaccións nucleares é posible: a) ${}^2_1\text{H} + {}^3_1\text{H} \rightarrow {}^4_2\text{He}$ b) ${}^{14}_7\text{N} + {}^4_2\text{He} \rightarrow {}^{17}_8\text{O} + {}^1_1\text{H}$
c) ${}^{235}_{92}\text{U} + {}^1_0\text{n} \rightarrow {}^{141}_{56}\text{Ba} + {}^{92}_{36}\text{Kr} + 2 {}^1_0\text{n}$

- 2.- Se un núcleo atómico emite unha partícula α e dúas partículas β , o seu número atómico: a) diminúe en dúas unidades, b) aumenta en dúas unidades, c) non varía.

BLOQUE 6: PRÁCTICA (puntuación 1 p)

Cun banco óptico de lonxitude *l*, obsérvase que a imaxe producida por unha lente converxente é sempre virtual. ¿Como se pode interpretar isto?

CONVOCATORIA DE XUÑO

As solución numéricas non acompañadas de unidades ou con unidades incorrectas ..... -0,25 (por problema)
Os erros de cálculo, ... -0,25 (por problema)
Nas cuestións teóricas consideraranse válidas as xustificación por exclusión das cuestións incorrectas.

BLOQUE 1: GRAVITACIÓN

Máximo: 1 punto

1. Solución: a)
2. Solución: a)

BLOQUE 2: ELECTROMAGNETISMO

Máx. 3 puntos. 1 punto por cada apartado.

1.

- a) Enunciado de calquera das dúas leis ou ecuación matemática da f.e.m.= - N. dΦ/dt (explicando qué representa cada magnitude)..... 1,00
- b) Cálculo da f.e.m: $\pm 3,75 \cdot 10^{-2}$ V.....1,00
- c) Cálculo da f.e.m. media: $\pm 6,25 \cdot 10^{-2}$ V..... 1,00
(Daranse como válidos os valores calculados para 1 espira)

2.

- a) Campo eléctrico en $D = -2,4 \cdot 10^4$ (N/C) $\mathbf{j}$ ...
.....0,75
- Campo eléctrico en $F = 0$ 0,25
- Só a representación gráfica..... 0,50
- b) Cálculo do traballo= $- 8 \cdot 10^{-4}$ J.....1,00
- Só a expresión para o cálculo do traballo..... 0,50
- A enerxía potencial incrementase a costa do traballo realizado..... 1,00

BLOQUE 3 : VIBRACIÓNS E ONDAS

Máx. 3 puntos. 1 punto por cada apartado.

1.

- a) Expresión da velocidade instantánea.....0,50
- Valores de t: $(n\pi/5 + 4,31)$ s.....1,00

- b) Cálculo da velocidade de propagación ou do período.....0,50
- Tempo para 3λ : 3,77s.....0,50

Non é estacionaria: explicación correcta..... 1,00

2.

- a) Ecuacións da velocidade e aceleración.....0,50
- Cálculo da posición (-4,1 m), velocidade (-5,8 m/s) e aceleración ($16,4 \text{ m/s}^2$).....0,50
- b) Cálculo de k ($4 \cdot 10^{-2}$ N/m).....0,50
- Expresión da enerxía potencial.....0,25
- Cálculo da enerxía potencial: $8 \cdot 10^{-2}$ J.....0,25
- Xustificación correcta de que a enerxía potencial non pode ser negativa..... 1,00

BLOQUE 4: A LUZ

Máximo: 1 punto

1. Solución: c)
2. Solución: a)

BLOQUE 5: FÍSICA MODERNA

Máximo: 1 punto

1. Solución: b)
2. Solución: c)

BLOQUE 6: PRÁCTICA

Máximo: 1 punto

- O obxecto debe situarse entre o foco e a lente.
 Explicación gráfica da marcha dos raios.....1,00

CONVOCATORIA DE XUÑO

BLOQUE 1: GRAVITACIÓN

1.- Resposta correcta a (a): o período sería o mesmo xa que T non depende do raio da Terra:

$$v = \sqrt{GM/R}$$

$$T = 2\pi R/v = 2\pi \sqrt{GM/R^3}$$

2.- Resposta correcta a (a):

$$v_A = \sqrt{GM/r_A} \quad v_B = \sqrt{GM/r_B} \quad v_A > v_B$$

$$T_A = 2\pi R/v_A \quad T_B = 2\pi R/v_B \quad T_A > T_B$$

$$E_A = -\frac{GMm_A}{2r_A^2} \quad E_B = -\frac{GMm_B}{2r_B^2} \quad E_A \neq E_B$$

BLOQUE 2: ELECTROMAGNETISMO

Problema 1

a) a f.e.m inducida nun contorno que limita unha superficie, relaciónase co fluxo que atravesa a superficie

$$\varepsilon = -\frac{d\Phi}{dt}$$

b) $\varepsilon = -\Delta\Phi/\Delta t = -\frac{(\Phi_1 - \Phi_2)}{0,1} = -\frac{(0,5 - 0,2)}{0,1} 25 \cdot 10^4 = -3,75 \cdot 10^2 V$

c) $\varepsilon = -\Delta\Phi/\Delta t = -\frac{(\Phi_1 - \Phi_2)}{0,1} = -\frac{(25 \cdot 10^4 - 5 \cdot 0)}{0,1} 5 = -6,25 \cdot 10^2 V$

Problema 2

a) Campo en D:

$$\vec{E} = K \frac{q_C}{r_C^2} (-\vec{j}) = 9 \cdot 10^9 \cdot \frac{2 \cdot 10^{-6}}{3/4} (-\vec{j}) = 24 \cdot 10^3 (-\vec{j}) V/m$$

Campo en F:

$$r_{A-F} = r_{C-F} = 1/\sqrt{3} \quad r_{C-D} = \sqrt{3}/2 \quad \text{sen} \alpha = 1/2$$

$$\vec{E}_F = 2K \frac{q_A}{r_A^2} \text{sen} \alpha (\vec{j}) + K \frac{q_C}{r_C^2} (-\vec{j}) = 2 \cdot K \frac{q_A}{1/3} \frac{1}{2} (\vec{j}) +$$

$$K \frac{q_C}{1/3} (-\vec{j}) = 0$$

b) Potencial en D:

$$\Phi_D = K \frac{q_C}{r_C} + 2K \frac{q_A}{r_A} = 9 \cdot 10^9 \frac{2 \cdot 10^{-6}}{\sqrt{3}/2} + 2 \cdot 9 \cdot 10^9 \frac{2 \cdot 10^{-6}}{1/2} =$$

$$9 \cdot \left[\frac{4}{\sqrt{3}} + 8 \right] 10^3 = 9,27 \cdot 10^4 V$$

Potencial en F:

$$r_{A-F} = r_{C-F} = 1/\sqrt{3} \quad r_{C-D} = \sqrt{3}/2 \quad \text{sen} \alpha = 1/2$$

$$\Phi_F = 2K \frac{q_A}{r_A} + K \frac{q_C}{r_C} = 2 \cdot K \frac{q_A}{1/\sqrt{3}} + K \frac{q_C}{1/\sqrt{3}} = 9,35 \cdot 10^4 V$$

$$W_D^F = q^2 (\Phi_D - \Phi_F) = 10^{-6} (9,27 - 9,35) \cdot 10^4 = 8 \cdot 10^{-4} J$$

c) Enerxía electrostática en D:

$$W_D = q^2 \Phi_D = 10^{-6} \cdot 9,27 \cdot 10^4 = 9,27 \cdot 10^{-2} J$$

Enerxía electrostática en F:

$$W_F = q^2 \Phi_F = 10^{-6} \cdot 9,35 \cdot 10^4 = 9,35 \cdot 10^{-2} J$$

A enerxía electrostática aumenta polo traballo realizado.

BLOQUE 3: VIBRACIÓNS E ONDAS

Problema 1

a) $y(t, x) = A \cos(\omega t - kx) = 0,05 \cos(5t - 2x)$

$$A = 0,05 m \quad \omega = 5 \text{ rad/s} \quad T = 2\pi/\omega = 1,26 s$$

$$v = 0,795 \text{ Hz} \quad k = 2 m^{-1} \quad u = \omega/k = 2,5 m/s$$

$$\lambda = 2\pi/2 = 3,14 m \quad v = dy(t, x)/dt = -A\omega \text{sen}(\omega t - kx)$$

$$v_{\max} \Rightarrow \text{sen}(\omega t - kx) = \pm 1 \quad (\omega t - kx) = 5t - 20 = \pi/2 + n\pi$$

$$t = (20 + \pi/2 + n\pi)/5$$

b) $3\lambda = 2,5t \quad t = 3 \cdot 3,14/2,5 = 3,77 s$

c) Non, porque unha onda estacionaria pódese obter por interferencia de dúas ondas harmónicas da mesma amplitude A, mesma frecuencia, propagándose na mesma dirección e en sentidos contrarios, e ten de ecuación: $y = 2A \cos kx \text{sen} \omega t$

Problema 2

a) $y = 5 \cos(2t + \pi/6) \quad \text{en } t = 1 s$

$$y = 5 \cos(2t + \pi/6) = 5 \cos(2,5236) = -4,1 m$$

$$v = -10 \text{sen}(2 + \pi/6) = -5,8 m/s$$

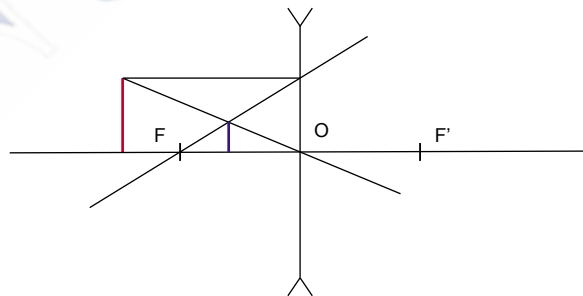
$$a = -\omega^2 y = -4 \cdot 4,1 = 16,4 m/s^2$$

b) $E_p = 1/2 K y^2 = 1/2 \omega^2 m y^2 = 0,08 J$

c) A enerxía potencial non pode ser negativa porque se ve que é o produto de dúas magnitudes, K e y^2 que son sempre positivas

BLOQUE 4: LUZ

1.- As lentes diverxentes forman unha imaxe **virtual dereita** e de **menor** tamaño có obxecto

2.- É un fenómeno de difracción. Cando un movemento ondulatorio se atopa cun obstáculo ou cunha fenda de tamaño semellante á súa lonxitude de onda, fórmanse nunha pantalla detrás do obstáculo unha serie de franxas claras ou escuras (ou aneis) que son produto de interferencia de ondas, e que semella que a luz non se propaga en liña recta.